

Vergaderjaar 1985–1986 Nr. 168b

19051

Vaststelling van het overgangsrecht voor de Wet op het hoger beroepsonderwijs, van het tijdstip van inwerkingtreding van die wet alsmede wijziging van die wet en van enige andere wetten (Invoeringswet W.H.B.O.)

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 25 april 1986

Inleidende opmerkingen

De ondergetekenden spreken graag hun waardering uit voor de voortvarendheid waarmee de vaste commissie voor Onderwijs de voorbereiding van de openbare beraadslaging over het thans aan de orde zijnde wetsvoorstel heeft willen aanpakken. Zij constateren met voldoening dat hun pogingen om de Wet op het hoger beroepsonderwijs (Stb. 1985, 80) met ingang van 1 augustus 1986 in te voeren algemene waardering oogstten.

De ondergetekenden verheugt het dat de leden van de fractie van het C.D.A. de behandeling van het onderhavig wetsvoorstel in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zo uitputtend achtten, dat zij aan een schriftelijke voorbereiding van de openbare beraadslaging geen behoefte hadden en dat de leden van de fractie van de V.V.D. wilden volstaan met een enkele opmerking met betrekking tot de voorhangprocedure.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wensten nog enige vragen te stellen en opmerkingen te maken over de grote samenhang die in hun ogen bestaat tussen datgene dat bij deze wet wordt geregeld en het beleid dat door de ondergetekenden in hun brief van 2 januari jl. (Kamerstukken II, 1985–1986, 18049, nr. 11) en de daarbij behorende stukken over het STC-proces wordt voorgestaan.

De ondergetekenden zullen hierop verder in de memorie ingaan. Zij hechten er wel aan te benadrukken dat de samenhang tussen de STC-operatie en de voorstellen in het onderhavig wetsvoorstel hoewel samenvallend in de tijd in feite toch slechts een beperkt aantal aspecten betreft.

Bij de beantwoording in deze memorie is dezelfde volgorde aangehouden als in het voorlopig verslag.

Voorhangprocedure

De door de leden van de V.V.D.-fractie gestelde vragen omtrent de in artikel 5b van de WHBO opgenomen voorhangprocedure brengt de ondergetekenden tot de volgende reactie.

Voor het door deze leden gesignaleerde feit dat niet ten aanzien van de Eerste Kamer een zogenaamde voorhangprocedure wordt voorgesteld

zijn twee redenen aan te voeren. De tekst van artikel 5b is ontleend aan een door de ondergetekenden overgenomen amendement (op stuk nr. 17) waarin ook alleen de Tweede Kamer wordt genoemd. De tweede reden is gelegen in het feit dat de ondergetekenden thans niet vooruit willen lopen op de behandeling van het door deze leden genoemde wetsvoorstel. Bij de behandeling van dat wetsvoorstel komt deze zaak ten principale aan de orde en de uitkomst daarvan zal richtinggevend zijn voor de overige in de onderwijswetgeving voorkomende bepalingen waarbij een voorhangprocedure is voorzien. Al deze bepalingen, dit in antwoord op een volgende vraag van de leden van de V.V.D.-fractie over dit onderwerp, noemen uitsluitend de Tweede Kamer ten aanzien van wie een voorhangprocedure is voorgeschreven.

Naast de in wetsvoorstel 19 443 genoemde artikelen van WBO, OWBO en ISOVSO betreft het voor de geldende onderwijswetten de artikelen 34, 35 en 36 van de WVO, 4 van de WIISO en 6 van de Wet op de MO-opleidingen.

Schaalvergroting, taakverdeling en concentratie

De leden van de P.v.d.A.-fractie wensten verduidelijking over een aantal met de schaalvergrotings-, taakverdelings- en concentratie-operatie (STC) samenhangende aspecten. Zij haalden een passage aan op pagina 5 van het op 2 januari 1986 gepubliceerde definitieve oordeel over de door de STC-procescoördinator gerapporteerde fusievoornemens met het verzoek om aan te geven welke instellingen niet of nog niet deelnemen aan het fusieproces en de daarbij gehanteerde motieven.

De ondergetekenden wijzen op de op pagina 22 en volgende van genoemd definitief oordeel opgenomen bijlage¹ waarin alle instellingen, gegroepeerd per regio, zijn opgenomen. Daaruit blijkt of een instelling al dan niet deelneemt aan een fusie en al dan niet nog overweegt zich bij een fusie aan te sluiten. De in die bijlage opgenomen gegevens vormen de basis voor het verdere verloop van het fusie-proces. Nieuwe ontwikkelingen zullen worden getoetst aan de randvoorwaarden gesteld in de STC-nota. In de nog steeds voortgezette reeks publikaties (met als titel «STC-Bericht») van de procescoördinator in het STC-proces, de HBO-Raad, worden de na 2 januari 1986 gesignaleerde ontwikkelingen gemeld. De vraag naar de motieven speelt in het STC-proces wel een rol aan de kant van de instellingen maar niet aan de kant van de overheid. In dit verband verwijzen de ondergetekenden gaarne naar hetgeen zij terzake in de inleiding op voornoemd definitief oordeel hebben opgemerkt.

De laatste ondergetekende zal, zoals hij in het overleg met de vaste commissie van Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer op 12 december jl. heeft toegezegd, binnenkort in een nadere rapportage verslag uitbrengen over de uitkomsten van het STC-proces in het hoger agrarisch onderwijs.

Sectorale ontwikkeling

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen vervolgens of de op pagina 8 van genoemde brief van 2 januari 1986 gesignaleerde groepering rond een bepaald beroepenveld zich verhoudt met de doelstelling van de STC-operatie om te komen tot multisectorale clustering. Hier speelt naar de mening van de ondergetekenden een misverstand een rol dat wel meer heeft gespeeld tijdens het STC-proces.

In de STC-nota (kamerstukken II, 1982/83, 18 049, nrs. 1-2) wordt geen specifieke voorkeur voor een bepaald type clustering uitgesproken; aan de instellingen is de vrijheid gelaten om zelf te bepalen wat in de eigen situatie de meest wenselijke vorm van clustering is. De verschillende typen clustering kwamen derhalve wel in de voorbeelden voor, maar niet in de randvoorwaarden.

¹ Nedergelegd ter griffie, ter inzage voor de leden.

Datgene wat hiervoor is gezegd geldt ook voor de situatie die de leden van de P.v.d.A.-fractie in Twente zagen. Ook hier geldt dat de keuze, gegeven de randvoorwaarden, door de instellingen wordt gemaakt.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen nadere uitleg van de passage op pagina 8 van de eerdergenoemde brief van 2 januari 1986 waarin zowel is opgenomen «Aan de Tweede Kamer is medegedeeld dat de overheid niet van plan is na de schaalvergrotingsoperatie een afzonderlijke taakverdeling en concentratie-operatie in het HBO door te voeren», als in de volgende zin: «Niettemin kan taakverdeling en concentratie binnen sommige sectoren in de toekomst noodzakelijk blijken». Hiermee is bedoeld te zeggen dat geen algemene taakverdelings- en concentratie-operatie onder invloed van algemene (omvangs)normen voor het hele hoger beroepsonderwijs zal worden uitgevoerd. Wel kan het zo zijn dat bij de discussie over het in de Wet op het hoger beroepsonderwijs opgenomen HBO-plan blijkt dat voor of binnen bepaalde sectoren de noodzaak tot specifieke taakverdeling en concentratie wordt onderkend. Daarover zal dan in het kader van het HBO-plan een beslissing worden genomen.

Meergenoemde leden wensten tevens gaarne te weten op welke wijze de ondergetekenden fusies, waarbij het hoger kunstonderwijs betrokken is, denken te stimuleren.

De ondergetekenden verwijzen in dit verband naar de uitkomst van het overleg dat met de HBO-Raad is gevoerd over de bekostiging van het kunstonderwijs. Hierop wordt in het vervolg van deze memorie ingegaan in reactie op vragen van dezelfde leden over de wijze van verdeling van het budget over de instellingen van kunstonderwijs.

Uit voornoemd overleg hebben de ondergetekenden de conclusie getrokken dat oplossing van de desbetreffende problematiek slechts mogelijk is bij specifieke taakverdeling en concentratie binnen het kunstonderwijs. In de notitie die over dit onderwerp binnenkort aan de HBO-Raad zal worden voorgelegd, zullen concrete voorstellen op dit gebied worden opgenomen die een stimulans tot verdere fusering inhouden. Deze voorstellen, die over een periode van 5 jaar gerealiseerd zouden moeten worden, zullen onderwerp zijn van overleg met de HBO-Kamer en de betrokken instellingen.

Omvangsnorm

Eveneens op basis van genoemde brief vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie hoe de mogelijkheid dat een instelling van hoger beroepsonderwijs kwantiteit boven kwaliteit zou laten prevaleren om te voldoen aan bepaalde wettelijke normen door de ondergetekenden wordt tegengegaan. De ondergetekenden merken op dat de niveaubewaking allereerst een zaak is van de instellingen zelf. Mochten er signalen zijn dat de door de leden van de P.v.d.A.-fractie genoemde situatie zich voordoet dan zal via de daartoe geëigende kanalen controle worden uitgevoerd en zullen zonodig maatregelen worden genomen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen waarop de verwachting is gebaseerd dat de rijksopleiding tot vertaler te Maastricht in de toekomst boven de opheffingsnorm zal zitten. Voorts vroegen deze leden waarom eenzelfde houding niet wordt gekozen ten aanzien van de instellingen die op dezelfde bladzijde worden genoemd.

In antwoord hierop merken de ondergetekenden op dat de rijksvertalersopleiding nog in een opbouwfase verkeert. De eerste afgestudeerden zijn recent van het instituut afgekomen. Daarnaast zijn met ingang van het studiejaar 1985-1986 twee nieuwe taken toegevoegd aan het opleidingspakket te weten arabisch en chinees.

Om die reden achten de ondergetekenden de verwachting gewettigd dat het instituut op korte termijn boven de opheffingsnorm zal zitten.

De benadering ten opzichte van deze instelling wijkt niet af van die ten opzichte van de overige bedoelde instellingen. Zoals ook in genoemde

brief is gesteld achten de ondergetekenden overigens een fusie in de toekomst nastrevenswaardig.

Tot slot zij opgemerkt dat aan de rijksvertalersopleiding in de bedoelde passage afzonderlijk aandacht wordt besteed omdat de overige genoemde instellingen bijzondere onderwijsinstellingen zijn en van de vertalersopleiding het bevoegd gezag wordt uitgeoefend door de minister van Onderwijs en Wetenschappen.

Hoger agrarisch onderwijs

De leden van de P.v.d.A.-fractie stelden de vraag aan de orde of de geschetste ontwikkeling binnen het hoger agrarisch onderwijs, leidend tot intersectorale ontwikkeling, niet in strijd is met de opzet van het STC-proces, namelijk het streven naar multisectorale clusters.

Het STC-beleid is gericht op een structurele versterking van het hoger beroepsonderwijs op zowel onderwijskundig als organisatorisch gebied.

Ten einde deze versterking in het hoger agrarisch onderwijs te realiseren is momenteel prioriteit gegeven aan fusie en concentratie binnen het hoger agrarisch onderwijs, alsmede aan de totstandkoming van een hechte sectorale samenwerkingsorganisatie voor instellingen met hoger agrarisch onderwijs. Daarbij zij overigens uitdrukkelijk gesteld dat multisectorale fusies met ander hoger beroepsonderwijs nu noch in de toekomst worden uitgesloten.

Ten einde voorwaarden te scheppen voor een hechte samenwerking met ander hoger beroepsonderwijs wordt gestreefd naar wederzijdse participatie in de bevoegde gezagsorganen van instellingen voor hoger agrarisch onderwijs en multisectorale h.b.o.-clusters. Op meerdere plaatsen zijn de voorbereidingen daartoe in een gevorderd stadium.

Sociaal beleid personeel

Naar aanleiding van de vraag van de P.v.d.A.-fractie of de afronding van het overleg met de centrales over de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord sociaal beleid personeel reeds is gebeurd en wat de resultaten zijn, antwoorden ondergetekenden dat het overleg in maart jl. is afgerond. De centrales hebben zich met de uitwerking akkoord verklaard. De uitwerking is als bijlage bij deze memorie van antwoord gevoegd.

Rol HBO-Raad

De leden van de P.v.d.A.-fractie spraken hun grote waardering uit voor de rol van de HBO-raad in het STC-proces en merkten op dat de minister stelt dat de raad naast deze rol ook de reguliere rol als overlegorgaan van het veld vervult. Zij vragen wat «veld» hier betekent en welke de verhouding is met het georganiseerd overleg en of er hier geen gevaar is van het snijden van raakvlakken.

De ondergetekenden antwoorden dat het veld hier bedoeld is als het totale hoger beroepsonderwijs waarvoor de raad representatief is. Het georganiseerd overleg is een apart op de rechtspositie van het personeel toegespitst overleg waarin de raad geen overlegpartner is. In de loop van de jaren is een evenwicht gegroeid tussen de taken van de raad en het georganiseerd overleg. Dat er hier raakvlakken zijn is zeker waar, maar die leiden niet tot onoverkomelijke problemen, zo is gebleken.

Overzicht van instellingen

De studentenaantallen van de thans in Kampen gevestigde hbo-instellingen per 1 september 1985 zijn:

– Chr. Sociale Academie IJsselpoort	280 studenten.
– Chr. Academie voor de Journalistiek	316 studenten.
– Chr. Academie voor Beeldende Kunsten	527 studenten.
– Chr. Academie voor Expressie door Woord en Gebaar	139 studenten.

Dit in antwoord op een vraag terzake van de leden van de P.v.d.A.-fractie.

Mondeling overleg

Onder verwijzing naar de tijdens het mondeling overleg, dat de Tweede Kamercommissie voor onderwijs met de ondergetekenden over meergenoemde brief van 2 februari jl. hadden, door de leden van de fractie van de P.v.d.A. gemaakte constatering dat «een aantal instellingen nog een keuze voor een vestigingsplaats moet maken», vroegen de leden van dezelfde fractie thans of dit inmiddels is gebeurd en zo ja, welke plaatsen dan als vestigingsplaats worden genoemd.

In reactie hierop delen de ondergetekenden mede, dat de stand van zaken als volgt is.

De Christelijke Academie voor Beeldende Kunsten te Kampen, de Christelijke Academie voor Expressie door Woord en Gebaar te Kampen, het Stedelijk Conservatorium te Zwolle en de opleiding voor toegepaste huishoudwetenschappen De Wachtendonck te Heerlen hebben nog geen definitieve vestigingsplaats gekozen.

De Hogere Hotelschool te Maastricht en de Academie voor Fysiotherapie Thim van der Laan te Utrecht hebben ervoor gekozen een zelfstandige instelling te blijven.

De Hogere School voor Gezondheidszorg te Leusden en de Sociaal Pedagogische Opleidingen Middeloo te Amersfoort hebben besloten toe te treden tot het cluster Midden-Nederland, dat Utrecht als vestigingsplaats zal krijgen. De instellingen in Twente, die aanvankelijk Borne tot vestigingsplaats hadden gekozen, hebben alsnog voor Hengelo geopteerd.

De leden van de P.v.d.A.-fractie wilden weten welke ontwikkelingen de ondergetekenden afwachten in het sociaal-agogisch onderwijs en het kunstonderwijs. Tevens vroegen zij of hierbij aan een tijdsplanning wordt gedacht.

De ondergetekenden geven hierop gaarne de volgende toelichting.

De sector van het sociaal-agogisch onderwijs kent part-time opleidingen voor middelbaar beroepsonderwijs, die aan de HBO-instellingen zijn verbonden.

Dit middelbaar onderwijs is thans opgenomen in het middelbaar dienstverlenings- en gezondheidszorgonderwijs, zoals bedoeld in artikel 14, negende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs. Er is thans een onderzoek gaande naar de mogelijkheid om deze opleidingen te concentreren. Een concrete tijdsplanning is in dit stadium nog niet te geven. Tevens wordt de relatie onderzocht van deze mbo-opleidingen met verwante cursusplaatsen van enkele landelijk gespreide instellingen, te weten: de Stichting voor opleiding tot sociale arbeid te Haarlem en de Stichting Katholieke Leergangen te Tilburg, die part-time beroepsonderwijs voor volwassenen verzorgen in onder andere de sociaal-agogische sector.

Met betrekking tot de ontwikkelingen in het sociaal-agogisch onderwijs wordt bedoeld op deze onderzoeken, waarvan de resultaten worden afgewacht.

Ten aanzien van genoemde landelijk gespreide instellingen is bij de behandeling van de Invoeringswet WHBO in de Tweede Kamer overigens een amendement (nr. 25) aangenomen, dat de continuering als mbo-hbo onderwijsgemeenschap voor onbepaalde tijd mogelijk maakt.

Met betrekking tot het kunstonderwijs wordt opgemerkt dat er thans twee scholengemeenschappen bestaan, waaraan naast kunstonderwijs ook voortgezet (en basis-)onderwijs is verbonden.

Deze scholengemeenschappen zijn als proef bedoeld ten behoeve van een zo verantwoord mogelijke aanpak van de problematiek van de voorbereiding op het kunstonderwijs als geheel. Via verschillende wegen – waar de verticale scholengemeenschap er één van is – wordt gezocht naar een meer structurele oplossing van deze problematiek.

Evenals bij de bekostigingsproblematiek ten aanzien van het kunstonderwijs, geldt hierbij dat zolang de regering hieromtrent nog geen definitief standpunt op basis van een degelijke rapportage heeft kunnen innemen, voortzetting van deze scholengemeenschappen gerechtvaardigd wordt geacht. De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur heeft de eerste ondergetekende een voostel gedaan tot samenstelling van een interdepartementale werkgroep die zich over de bovenaangeduide voorbereidingsproblematiek zal buigen, waarmee laatstgenoemde heeft ingestemd.

Memorie van toelichting wetsontwerp

Zoals ook reeds aan de Tweede Kamer is medegedeeld zal naar verwachting een stelsel van normfinanciëring minder uitvoeringslasten met zich mee brengen dan het nu geldende declaratiesysteem, maar is een cijfermatige onderbouwing daarvan in dit stadium nog niet te geven.

Onder verwijzing naar de memorie van toelichting op het onderhavig wetsvoorstel (Kamerstukken II, 1984–1985, 19 051, nrs. 1–3, blz. 76) deelden de leden van de P.v.d.A.-fractie mede het ten zeerste te betreuren dat ondergetekenden geen aanleiding zagen om thans de medezeggenschapsregeling te herzien. Deze leden waren met de centrales van mening dat er een versterking dient te komen van personeel en student binnen de versterkte autonomie van de instelling.

In reactie hierop merken de ondergetekenden op, dat zij zowel in de memorie van antwoord als de nota naar aanleiding van het eindverslag er op hebben gewezen dat het nu nog niet mogelijk is om structurele stappen te zetten in de richting van een geharmoniseerde regeling voor het gehele hoger onderwijs voor wat betreft de bestuursstructuur. Zoals bij herhaling vermeld, wordt eerst de evaluatie van de werking van de Wet Medezeggenschap Onderwijs door de zogenaamde Toetsingscommissie afgewacht. Naar aanleiding daarvan zal naar verwachting een bezinning op de medezeggenschap in het HBO, mede in relatie tot het overige hoger onderwijs, plaatsvinden. In dit verband verwijst de eerste ondergetekende nog naar de brief van 10 februari 1986 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstukken II, 1985–1986, 19 200, Hoofdstuk VIII, nr. 70) waarin de stand van zaken met betrekking tot de rapportage van de toetsingscommissie WMO uiteen wordt gezet.

Tevens wijst de eerste ondergetekende er op dat tegen de achtergrond van de bij de parlementaire behandeling van het onderhavig wetsvoorstel aangenomen motie (Kamerstukken II, 1985–1986, 19 051, nr. 47), de Toetsingscommissie WMO bij brief van 21 maart jl. is verzocht, zo enigszins mogelijk, in het voor 1 december 1986 uit te brengen eerste deel van het eindadvies hem over de problematiek rond de medezeggenschapsregeling in het hoger beroepsonderwijs te adviseren.

Artikelsgewijs

K (artikel 21b)

De leden van de meergenoemde fractie betreunden het dat dit artikel niet de mogelijkheid geeft om bij omvangrijke fusies (8.00 à 10.000) méér dan drie leden te benoemen in het College van Bestuur. Deze leden

vroegen zich af of de benadering wel juist is, dit mede gezien tegen de opvattingen van de ondergetekenden met betrekking tot versterking van het management. In reactie hierop merken de ondergetekenden op dat inmiddels door de aanneming van het amendement-Niessen/Franssen (Kamerstukken II, 1985-1986, 19 051, nr. 21) artikel 21a, eerste lid, in die zin is gewijzigd dat in bijzondere gevallen op verzoek van het bevoegd gezag van een instelling kan worden bepaald, dat een centrale directie dan wel een college van bestuur uit ten hoogste vijf leden bestaat in plaats van drie leden.

P (artikel 29)

Ofschoon het niet gangbaar is om gediplomeerden van een twee-jarige MBO-opleiding toelaatbaar te doen zijn voor het HBO, wordt voor de twee-jarige deeltijd-opleiding mbo-cw een uitzondering gemaakt. Dit MBO-diploma verleent ook nu reeds toegang tot een aantal HSPO-studierichtingen.

Een en ander zal mogelijk worden gemaakt in de regeling, die op artikel E.20 van de IWHBO is gebaseerd. Het ontwerp van deze regeling is recent aan de HBO-Raad en de Onderwijsraad gezonden. Dit in antwoord op een vraag terzake van de leden van de P.v.d.A.-fractie.

J.J.J.J. (Titel III; artikel 129 t/m 143)

De leden van meergenoemde fractie vroegen naar de omvang en de toedeling van de verwachte «financiële voordelen» die ten goede zullen komen aan instellingen die de schaalvergroting realiseren. In antwoord hierop delen de ondergetekenden mede, dat deze verwachting reeds werd geuit in de STC-nota. In deze nota werd ervan uitgegaan dat schaalvergroting onder andere kan leiden tot een vergroting van de doelmatigheid als instellingen zelf de door hen optimaal geachte inzet van personele en materiële middelen kunnen kiezen. De doelmatigheid kan worden vergroot door optimalisering van groepsgroottes, combinatie van curriculumonderdelen, mogelijkheden voor specialisaties, etc. zodat de aanwezige personeels- en huisvestingscapaciteit doelmatiger kan worden benut. In de sfeer van bestuur en beheer zal specialisatie van taken en arbeidsverdeling kunnen leiden tot versterking van het management.

In het bekostigingssysteem zijn nu de voorwaarden voor vergroting van de doelmatigheid geschapen. Ten eerste wordt in tegenstelling tot het oude bekostigingssysteem, aan de instellingen een zeer ruime mate van bestedingsvrijheid toegestaan. Daarnaast zal door de lineaire financieringsmethode, in tegenstelling tot de degressieve financiering, de doelmatigheidstoename geheel ten goede komen aan de instellingen. De omvang van de financiële voordelen bij vergroting van de doelmatigheid kan echter per instelling variëren.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen vervolgens naar afspraken over de wijze van verdeling van het budget over de instellingen van kunstonderwijs. Deze afspraken zijn nog niet gemaakt. In het overleg over het nieuwe bekostigingssysteem werd met de HBO-Raad overeengekomen dat aan de bekostiging van het kunstonderwijs – inclusief voorbereidende perioden, opleidingen van de tweede fase, onderzoek en post-kunstvakonderwijs – een aparte notitie gewijd zou worden. Deze notitie wordt momenteel voorbereid.

Uitgangspunt bij deze notitie is dat het totaalbudget voor het kunstonderwijs gelijk zal blijven aan het budget dat, binnen het kader van de taakstellende bezuiniging, voor het totale kunstonderwijs is vastgesteld. De verdeling van de budgetten over de subsectoren kan echter afwijken van de voorstellen gedaan in de notities «Naar een nieuw bekostigingssysteem voor het hoger beroepsonderwijs».

Deze leden waren ook geïnteresseerd in de effecten welke ontstaan na de toepassing van de bekostigingssystematiek per 1 augustus a.s. Bovendien vroegen zij zich af of het mogelijk is cijfermatig inzicht te geven in de financiële situaties vóór en na de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek, nu per 1 augustus bekend zal zijn hoeveel fusies tot stand gekomen zijn.

De ondergetekenden merken hierover op dat een budgetvergelijking per instelling zeer moeilijk te maken is, omdat de verschillende parameters van het bekostigingssysteem niet per instelling gelijk zijn. Zo kunnen er afwijkingen per instelling zijn ten aanzien van de gemiddelde personeelslast, gemiddelde onderwijsvraagfactor, gemiddelde aantallen beheers- en onderwijsondersteunend personeel, etc.

Gegevens van de voorlopige uitgaven per instelling voor het jaar 1985 zijn onlangs beschikbaar gekomen. Momenteel wordt op grond van deze gegevens door de ondergetekenden een budgetvergelijking voorbereid, waarbij wordt uitgegaan van gemiddelde parameters voor de sectoren waaruit de fuserende instelling waarschijnlijk wordt opgebouwd. De som over alle instellingen geeft een inzicht in de financiële situatie vóór en na de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek. Deze gegevens zullen in het technisch overleg over de bekostigingssystematiek HBO worden besproken met de HBO-Raad. Met de centrales is afgesproken dat jaarlijks de ontwikkelingen per instelling zorgvuldig zullen worden beschouwd.

Tenslotte vroegen de leden van de fractie van de P.v.d.A. naar de uitkomsten van het overleg dat gevoerd wordt met de minister van Financiën over compensatie voor de vergrijzende effecten en van de actualisering van de gemiddelde personeelslast.

In reactie hierop merken de ondergetekenden op, dat beide zaken momenteel nog niet zijn afgerond. Ten aanzien van de compensatie voor de vergrijzende effecten wordt momenteel de methodiek die wordt toegepast in het wetenschappelijk onderwijs en de berekening voor dit effect bij de «trendvolgers» vergeleken. Er wordt naar gestreefd om de methode die het meest adequaat is voor het hoger beroepsonderwijs toe te passen. Voor wat betreft de gemiddelde personeelslast zijn de gegevens over 1985 onlangs beschikbaar gekomen. Deze gegevens worden momenteel geanalyseerd op effecten van de HOS, algemene salarismaatregelen, premie-aanpassingen, etc. De verwachting is dat binnenkort een notitie over dit onderwerp aan de HBO-Kamer voor overleg kan worden aangeboden.

De minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

De minister van Landbouw en Visserij a.i.,
J. de Koning